

OBSERVATORI DE DRET PÚBLIC IDP - BARCELONA

MEMÒRIA D' ACTIVITATS
2025

Observatori de Dret Públic - IDP Barcelona

Avinguda. Diagonal, 684, 08034 Barcelona

Edifici Ilerdense, despatx 103-104

idp@ub.edu

Tel. (+34) 93 403 45 35

(+34) 613 05 66 03

@idpbarcelona

Memòria d' activitats 2025

Observatori de Dret Públic – IDP Barcelona

La memòria de l'Observatori de Dret Públic (IDP) Barcelona 2025 documenta les activitats clau realitzades per la institució, destacant el seu enfocament en àrees com Comunitats Autònomes i Federalisme, Govern i Administració Local, Dret Migratori, Unió Europea, Dret Ambiental i Climàtic, Societat Digital i Igualtat de Gènere.

L'activitat de recerca i transferència desenvolupada per l'Observatori al llarg de l'any 2025 presenta una continuïtat bàsica amb els anys anteriors i es pot agrupar en les següents línies de recerca i activitats:

Presentació	2
Comunitats Autònomes i Federalisme	4
Govern i Administració Local	8
Dret migratori.....	12
Dret de la Unió Europea	19
Dret Ambiental	22
Societat Digital.....	25
Igualtat de gènere	27
Estudis Jurídics.....	29
Altres activitats	31
Blog Nova Icària.....	33

PRESENTACIÓ

L'equip de direcció de l'Observatori de Dret Públic (IDP Barcelona) presenta la **Memòria d'Activitats corresponent a l'any 2025**, en la qual es recullen les principals actuacions, projectes i resultats desenvolupats al llarg de l'exercici, així com les línies de treball que han orientat l'activitat de l'Observatori.

L'any 2025 ha estat marcat per la **consolidació del projecte institucional de l'Observatori**. L'equip de direcció, ja ratificat, ha treballat per garantir la continuïtat de les activitats fonamentals, reforçar-ne l'organització interna i assegurar una gestió coordinada i estable, mantenint el model de funcionament que ha caracteritzat l'IDP des dels seus inicis.

Durant aquest període, l'Observatori ha desenvolupat la seva activitat entorn de les seves **línies estratègiques prioritàries** en els àmbits del dret autonòmic, local, europeu i migratori, incorporant així mateix noves perspectives transversals, com la igualtat de gènere i els reptes derivats de l'habitatge i la sostenibilitat.

Aquestes línies s'han materialitzat en prop de 34 projectes, contractes, gestions de subvencions, convenis de col·laboració, dictàmens, informes i formacions, registrant-se un augment significatiu de col·laboracions en aquests àmbits en comparació amb anys anteriors, i desenvolupats amb entitats de diversa naturalesa i abast, incloent-hi administracions locals i estatals, organismes municipals, associacions i organitzacions, universitats estrangeres i altres institucions internacionals.

El 2025 s'ha donat continuïtat a les **publicacions periòdiques consolidades de l'Observatori**, entre les quals destaquen l'Informe Comunitades Autónomas, que inicia una nova etapa sota la direcció del professor Eduard Roig, i l'Anuari de Govern Local, així com l'impuls a la col·lecció Novetats de Dret Públic. Aquestes publicacions constitueixen un dels principals instruments de projecció acadèmica i d'impacte públic de l'IDP.

L'equip de direcció ha apostat igualment per enfortir les relacions amb les entitats del Consorci, en particular amb la Universitat de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

L'activitat de l'Observatori durant el 2025 s'ha desenvolupat d'acord amb criteris d'**eficiència, sostenibilitat econòmica i responsabilitat institucional**, mantenint un model de gestió prudent, orientat a l'estabilitat a mitjà i llarg termini i a la diversificació progressiva de les fonts de finançament.

A través d'aquesta Memòria d'Activitats, l'equip de direcció vol posar en relleu l'esforç col·lectiu de totes les persones que integren l'Observatori, així com la col·laboració de les institucions i entitats amb les quals s'ha treballat al llarg de l'any. En aquest sentit, cal destacar que l'Observatori compta amb un equip integrat per investigadors i investigadores de reconegut prestigi, molts dels quals han realitzat nombroses publicacions en editorials i revistes de referència, han estat distingits amb premis acadèmics i científics i se situen entre els principals especialistes en els seus respectius àmbits de recerca. L'Observatori de Dret Públic IDP Barcelona reafirma així el seu compromís amb la recerca d'excel·lència, la transferència de coneixement i el servei a les administracions públiques i a la societat, consolidant-se com un referent en l'àmbit del dret públic.

A Barcelona, 28 de gener de 2026

L'equip de Direcció

- ***Direcció Dra. Laura Huici Sancho***
- ***Sotsdirecció i Secretari Dr. Ricard Gracia Retortillo***
- ***Sotsdirecció Dr. Diego Boza Martínez***
- ***Subdirecció adjunta, Dra. Marta Abegón Novella***
- ***Subdirecció adjunta, Dr. Ramon Galindo i Caldés***

COMUNITATS AUTÒNOMES I FEDERALISME

Aquesta línia de recerca examina l'activitat normativa i institucional que es desenvolupa en l'àmbit de l'Estat autonòmic, així com les experiències federals en dret comparat que poden proporcionar punts de referència per abordar els reptes autonòmics. Durant l'any 2024, destaquen les publicacions i activitats següents:

PUBLICACIÓ DE L' INFORME COMUNIDADES AUTÓNOMAS 2024

La línia de recerca vinculada a l'estudi del desenvolupament de l'Estat autonòmic constitueix una àrea de treball de referència de l'Observatori, tant per la seva trajectòria com per les seves publicacions. *L'Informe Comunidades Autónomas*, que l'Observatori edita anualment, és la columna vertebral d'aquesta línia de recerca i una obra de referència en l'anàlisi del model territorial espanyol.

Es tracta d'una obra col·lectiva que analitza de manera sistemàtica, exhaustiva i rigorosa l'activitat normativa i institucional de l'Estat autonòmic, identificant els principals reptes i formulant propostes de futur amb l'objectiu de fomentar un debat plural sobre l'evolució del nostre sistema d'organització territorial. En la seva elaboració hi participen més de 40 professors i professores d'universitats espanyoles, especialistes en diverses branques del Dret i de la Ciència Política, en particular Dret Administratiu, Constitucional i Financer.

L'Informe Comunidades Autónomas 2024, ja disponible, ha estat dirigit per la Dra. Ana Carmona, catedràtica de Dret Constitucional de la Universitat de Sevilla; el Prof. Eduard Roig, professor titular de Dret Constitucional de la Universitat de Barcelona; i el Dr. Javier García Roca, catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat Complutense de Madrid. Com en edicions anteriors, l'Informe incorpora dos estudis monogràfics dedicats a qüestions d'especial actualitat: ***La distribució de competències en matèria de protecció civil*** i ***El reajustament de la política migratòria en l'Estat autonòmic***.

Amb la seva publicació anual, l'Informe es consolida com una eina fonamental per comprendre les transformacions i els desafiaments del model territorial espanyol, oferint una visió integral, crítica i plural de la dinàmica autonòmica.

Podeu adquirir l'*Informe Comunidades Autónomas* a [Marcial Pons](#).

XIV FORO DE LAS AUTONOMÍAS

MINISTERIO DE LA PRESIDENCIA, JUSTICIA Y RELACIONES CON LAS CCAA

CENTRO DE ESTUDIOS POLÍTICOS Y CONSTITUCIONALES

Rosario García Mahamut, directora del Centro de Estudios Políticos y Constitucionales se complace en invitarle al

XIV Foro de las Autonomías

INAUGURAN
Rosario García Mahamut
Directora del CEPC y catedrática de Derecho Constitucional
Javier García Roca
Director del Informe Comunidades Autónomas

8 de julio de 2025 | 09:00 - 15:00

Centro de Estudios Políticos y Constitucionales
Plaza de la Marina Española, 9, Madrid.

Aforo limitado. Inscripciones: cepc.gob.es/agenda
Instalaciones adaptadas para movilidad reducida.

Programa completo disponible en la página del IDP-Observatorio de Derecho Público

El seminario se grabará y podrá ser difundido por el CEPC y el IDP en sus páginas web.

fundación Manuel Giménez Abad
de Estudios Políticos y del Estado Autnómico

IDP OBSERVATORIO DE DERECHO PÚBLICO

Els estudis monogràfics i la Valoració General de l'*Informe Comunidades Autónomas* 2024 van ser objecte d'anàlisi i debat en el XIV Foro de las Autonomías, organitzat per l'Observatori de Dret Públic IDP Barcelona, amb el suport del Centre d'Estudis Polítics i Constitucionals, la Fundació Manuel Giménez Abad i la majoria de les Comunitats Autònomes.

Des de 2012, aquest Foro s'ha consolidat com un espai de referència per a la reflexió plural i rigorosa sobre el model d'organització territorial de l'Estat, reunint responsables polítics i institucionals amb experts i expertes de l'àmbit acadèmic.

La XIV edició del Foro de las Autonomías, celebrada el 8 de juliol de 2025, es va desenvolupar en format híbrid des del Centre d'Estudis Polítics i Constitucionals i va constituir una jornada d'anàlisi, debat i diàleg sobre l'Estat de les Autonomies. En aquesta edició es va presentar *l'Informe Comunidades Autónomas 2024* com a document base per al desenvolupament de les diferents sessions i taules temàtiques.

La jornada va començar amb la salutació i el discurs de benvinguda, a càrrec de la Dra. Rosario García Mahamut, directora del Centre d'Estudis Polítics i Constitucionals, i del Dr. Javier García Roca, director de *l'Informe Comunidades Autónomas*, que van destacar la rellevància d'aquest punt de trobada entre política i acadèmia per debatre els principals aspectes de l'Estat autonòmic.

A continuació, es va presentar la Valoració general de l'any autonòmic 2024, amb la intervenció del Prof. Eduard Roig Molés, director de l'Informe, seguida d'un col·loqui obert moderat pel Dr. Mario Kölling, professor de Ciència Política de la UNED i investigador principal de la Fundació Giménez Abad.

El programa va continuar amb una taula de debat sobre "Protecció civil en l'àmbit autonòmic", en la qual el Dr. Tomás de la Quadra Salcedo Janini, catedràtic de Dret Constitucional de la Universitat Autònoma de Madrid, va presentar el tema de la distribució de competències en protecció civil. En aquesta taula també hi van participar representants del Ministeri de l'Interior i de diverses Comunitats Autònomes, incloent-hi la Sra. Dña. Virginia Barcones Sanz, directora general de Protecció Civil i Emergències del Ministeri de l'Interior; el Sr. D. Vicente León Zafra, director general d'Emergències i Extinció d'Incendis de la Generalitat Valenciana; i el Sr. D. Sergio Delgado Molina, subdirector de Programes en Protecció Civil de la Generalitat de Catalunya. Aquesta taula va ser moderada pel Prof. Juan Carlos Covilla, coordinador de l'Informe.

La tercera sessió del programa va abordar "Les Comunitats Autònomes i la Immigració", amb una ponència del Dr. Ignacio García Vitoria, professor de Dret Constitucional de la Universitat Complutense de Madrid, sobre noves realitats i vells debats en l'Estat autonòmic, i la participació de la Sra. Dña. Zulima Pérez Seguí,

professora de Dret Constitucional a la Universitat de València i assessora de la Secretaria d'Estat de Política Territorial, així com de la Sra. Dña. Candelaria Delgado Toledo, consellera del Govern de Canàries (participació en línia). Va moderar aquesta sessió el Prof. Eduard Roig Molés.

Finalment, el Foro va concloure amb la cloenda a càrrec de la Dra. Rosario García Mahamut i del Sr. D. Ángel Víctor Torres Pérez, ministre de Política Territorial i Memòria Democràtica, que van posar en relleu el valor que tenen iniciatives com *l'Informe Comunidades Autónomas* i el Foro de les Autonomías per analitzar i reflexionar col·lectivament sobre el present i el futur de l'Estat de les Autonomies.

Tot plegat converteix *l'Informe Comunidades Autónomas* i el Foro de les Autonomías en un espai anual de diàleg rigorós, intercanvi de perspectives i generació de coneixement sobre els reptes i les evolucions del model d'organització territorial espanyol.

Totes les edicions del Foro es poden consultar a la pàgina [web del Foro](#).

Aprofitem l'ocasió per expressar el més sincer agraïment al Ministeri de Política Territorial i Memòria Democràtica per la seva col·laboració, mitjançant la Resolució de concessió directa de la subvenció a l'Observatori de Dret Públic IDP Barcelona (Reial decret 1066/2025, de 26 de novembre), destinada al projecte "Desenvolupament i seguiment anual del model territorial espanyol: Informe CCAA, Foro de las Autonomías i estudis complementaris", que permetrà continuar amb aquestes iniciatives d'anàlisi, debat i reflexió sobre l'Estat de les Autonomies i l'organització territorial d'Espanya durant el proper any.

GOVERN I ADMINISTRACIÓ LOCAL

Amb l'objectiu de desenvolupar eines per analitzar i avaluar el nivell de consolidació de l'autonomia local, aquesta línia de recerca destaca diverses activitats. Entre aquestes, cal remarcar la publicació de l'Anuari del Govern Local, així com la realització d'estudis periòdics sobre l'Administració local, l'organització territorial i la gestió dels serveis públics.

Al llarg de l'any 2025, les principals activitats dutes a terme dins d'aquesta àrea de treball són les següents:

PUBLICACIÓ DE L' ANUARIO DEL GOBIERNO LOCAL 2024

Al llarg de l'any s'ha publicat l'edició de l'*Anuario del Gobierno Local 2024*, coeditat per la Fundació Democràcia i Govern Local i l'IDP-Observatori de Dret Públic. Una nova edició que ofereix una anàlisi crítica i rigorosa sobre l'actualitat del món local i que enguany dedica una atenció especial al paper dels governs locals davant les noves dinàmiques europees.

Dirigit per Tomàs Font i Llovet i Marc Vilalta Reixach, i coordinat per Ricard Gracia Retortillo, l'Anuari s'articula, com és habitual, en tres grans blocs: una valoració general dels directors, que analitza les principals fites normatives de l'any —en aquesta ocasió, anticipant-se ja al 40è aniversari de la Llei de bases del règim local—; una secció d'estudis que aprofundeix monogràficament en la dimensió europea i internacional del govern local; i una secció final de documentació, amb la jurisprudència constitucional i contenciosa administrativa i la principal bibliografia de 2024 en matèria d'autonomia i règim local.

A la secció monogràfica s'hi recullen estudis de reconeguts experts, precedits per una presentació del president del Congrés de Poders Locals i Regionals del Consell d'Europa, que aborden, d'una banda, la incidència d'aquesta institució en les reformes locals (Ángel M. Moreno) i, de l'altra, el paper dels governs locals a la Unió Europea, com a subjecte polític (Elisabeta Tatti), part del procés d'integració europea (Arnau Gutiérrez), o impulsors de les polítiques de sostenibilitat (Giorgia Pavani i Fulvio Leonzio); qüestions estretament vinculades a la projecció internacional de les ciutats, ja sigui a través de la cooperació en xarxes (Marta Galcerán) o de la seva activitat declarativa (Gustavo Díaz).

L'*Anuario del Gobierno Local 2024* es consolida així com una eina imprescindible per a l'anàlisi acadèmica i la pràctica institucional en l'àmbit local, amb una mirada oberta als reptes globals.

Més informació a la pàgina web de la [Fundación Democracia y Gobierno Local](#)

CONGRÉS «CURES, DRET I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES: UN DEBAT INTERDISCIPLINARI A PROPÒSIT DE LES CIUTATS CUIDADORES»

El Congrés, que es va celebrar en el marc del projecte «Ciutats Cuidadores: competències i formes de gestió dels serveis d'atenció a les persones a les grans àrees urbanes», va tenir lloc els dies 11 i 12 de juny a la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona. El projecte té un caràcter eminentment jurídic-administratiu i econòmic, però també pretén integrar la perspectiva d'altres ciències socials. Des d'aquesta perspectiva, el Congrés va tenir com a objectiu traçar un recorregut pluridisciplinari en la conceptualització

dels cures a les grans àrees urbanes. Es busca identificar com s'està integrant el concepte de cures en el Dret (públic) i en l'acció dels governs locals (especialment en el disseny d'estratègies per als serveis d'atenció a les persones), a partir del que ja s'ha desenvolupat en altres disciplines de les ciències socials, especialment de la

mà de les teories feministes. Es parteix de la consideració dels «cures» com un concepte «pont» que, recentment, el Dret ha començat a incorporar —encara de manera poc clara— i que pot esdevenir un concepte «clau», arribant a orientar una proposta de transformació de les Administracions Públiques i del seu règim jurídic.

El Congrés va comptar amb quatre blocs principals: i. Les cures més enllà del Dret, ii. Cures i Dret(s), iii. Cures i Administracions Públiques; iv. Ciutats cuidadores. Al programa complet es poden consultar totes les intervencions, amb professors i professores destacades en la matèria (tant juristes com de disciplines connexes), representants de governs locals i diverses entitats.

REDACCIÓ DE LA PROPOSTA D' ORDENANÇA D' IGUALTAT DE TRACTE I NO DISCRIMINACIÓ DE L' AJUNTAMENT DE BARCELONA

L'Ajuntament de Barcelona, amb la col·laboració de l'Observatori de Dret Públic (IDP), ha impulsat l'elaboració d'una Ordenança d'Igualtat de Tracte i No Discriminació.

El treball desenvolupat, que actualment es troba en fase de procés participatiu previ a la seva aprovació definitiva, ha inclòs l'anàlisi de la normativa vigent, l'elaboració del text inicial de l'ordenança, la supervisió jurídica dels grups de treball municipals i la sistematització de la documentació jurídica generada al llarg del procés. La proposta normativa transponeix a l'àmbit municipal la Llei 11/2014, de drets LGTBI, i la Llei 19/2020, d'igualtat de tracte i no discriminació, i incorpora el corresponent procediment sancionador.

La proposta d'ordenança s'ha elaborat des d'una perspectiva transversal, amb la participació de membres de l'Observatori i de diverses àrees del consistori, i, un cop aprovada, reforçarà el marc jurídic municipal per a la prevenció i l'abordatge de la discriminació a la ciutat.

AVANÇ DEL PROJECTE DE REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL RÈGIM ESPECIAL DE BARCELONA

Durant l'any 2025, l'Observatori de Dret Públic-IDP ha continuat col·laborant amb l'Ajuntament de Barcelona en l'execució del Programa per a la Impulsió del Règim Especial de la ciutat de Barcelona.

A partir d'un grup de treball de composició mixta entre responsables jurídics i tècnics de l'ajuntament i un equip acadèmic, dirigit pel Dr. Tomàs Font Llovet, les activitats d'aquest període s'han centrat en l'estudi i l'elaboració de propostes de reforma de l'articulat del denominat tram autonòmic del règim especial, és a dir, la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal de Barcelona. Amb això, es posen les bases per actualitzar i millorar aspectes essencials del règim especial de la ciutat en matèries com el sistema de fonts, l'organització del govern i de l'administració municipals, així com del règim jurídic, del procediment i de les potestats i competències municipals, que permetin adaptar la posició jurídica de Barcelona als reptes que ha d'afrontar com a ciutat del segle XXI.

AVALUACIÓ DE LES ORDENANCES MUNICIPALS DE BARCELONA

L'Ajuntament de Barcelona i l'Observatori de Dret Públic (IDP) han posat en marxa un projecte conjunt d'anàlisi i avaluació de les ordenances municipals de la ciutat, amb l'objectiu de millorar-ne la qualitat normativa i d'assegurar la seva adequació a la legislació estatal i autonòmica vigent.

La iniciativa permetrà revisar les ordenances municipals amb la finalitat d'identificar aspectes susceptibles de millora des del punt de vista de la tècnica jurídica. El projecte s'emmarca en una col·laboració institucional orientada a reforçar la coherència, la claredat i l'eficàcia del marc regulador municipal.

Els treballs permetran detectar preceptes obsolets, inaplicables o innecessaris, així com possibles duplicitats normatives i càrregues administratives susceptibles de modificació o eliminació. Quan sigui oportú, es proposaran redaccions alternatives.

Els resultats d'aquesta avaluació serviran de base per impulsar futures modificacions normatives, contribuint a una millora contínua de les ordenances municipals i a una major seguretat jurídica i qualitat reguladora a la ciutat de Barcelona.

DRET MIGRATORI

Aquí tens la traducció al català:

Una altra línia de recerca impulsada per l'Observatori de Dret Públic IDP

Grupo de Estudios Sobre los Derechos de los Inmigrantes

Barcelona se centra en el fenomen migratori a través del [GESDI \(Grup d'Estudis sobre Drets dels Immigrants\)](#). Aquest grup interdisciplinari està format per professors universitaris i professionals que col·laboren per investigar conjuntament l'estatut jurídic dels migrants. Com a resultat d'aquesta col·laboració, s'han dut a terme diversos projectes de recerca, així com l'organització de conferències, seminaris i estudis, abordant els principals reptes jurídics sorgits arran del fenomen migratori.

Recalquem les activitats més significatives realitzades al llarg de l'any 2025:

PROJECTE BAMAC - BARCELONA METRÒPOLIS D'ACOLLIDA CLIMÀTICA

El projecte *"Barcelona, Metròpoli d'Acollida Climàtica: Vies legals i segures per a la migració ambiental en temps de crisis globals"* (BAMAC) ha analitzat el paper de les grans ciutats, com Barcelona, en la protecció de les persones forçades a migrar com a conseqüència de la degradació ambiental. Tot i que s'ha centrat en l'àmbit urbà, el projecte ha adoptat una perspectiva multinivell (regional, estatal i global) i una aproximació pluridisciplinària que integra el dret, la ciència política, la sociologia i el treball social. Entre els seus principals objectius hi han figurat la realització d'una anàlisi sistemàtica del marc normatiu per identificar obstacles i oportunitats en la

protecció de les persones que migren per raons ambientals, la revisió crítica del marc conceptual de la mobilitat ambiental i l'impuls del diàleg i la col·laboració entre la comunitat científica, el tercer sector, l'administració pública i la societat civil.

Al llarg del projecte s'han identificat mesures concretes que les ciutats poden implementar per atendre les poblacions desplaçades per la degradació ambiental, promovent el diàleg entre els diferents actors implicats. El projecte ha proporcionat eines teòriques i pràctiques per avançar cap a polítiques públiques socialment transformadores, amb capacitat d'incidir en diferents nivells institucionals i contribuir així a abordar aquesta dimensió específica de l'actual crisi climàtica.

L'objectiu del **projecte BAMAC "Barcelona, Metròpoli d'Acollida Climàtica"** és analitzar la posició de les grans ciutats davant el repte de la protecció de les persones que es veuen forçades a migrar a causa de la degradació ambiental, i identificar àmbits concrets d'acció i mesures de promoció, protecció i acollida dirigides a aquesta població.

Durant l'any 2025, s'han dut a terme les següents accions:

- JORNADA DE DISCUSSIÓ – La vulneració de drets específics en el context de les migracions ambientals

El passat 10 d'abril, es van celebrar les jornades «La vulneració de drets específics en el context de les migracions ambientals», amb l'objectiu d'aprofundir en la conceptualització de les migracions ambientals, identificant els drets específics vulnerats i comptarà amb ponents experts en la matèria.

- Seminari Internacional “Migracions ambientals i Ciutats: respostes locals davant reptes globals”

L'Observatori de Dret Públic IDP, en col·laboració amb el CER-Migracions (CERM), la Comissió Catalana d'Acció pel Refugi (CCAR) i l'Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC), van organitzar el Seminari Internacional **«Migracions Ambientals i Ciutats: respostes locals davant reptes globals»** els dies 29 i 30 d'abril a Barcelona (Sala Raval – CCCB).

La trobada va aplegar representants institucionals de grans ciutats, personal investigador i actors de la societat civil amb l'objectiu d'intercanviar coneixements i experiències sobre les migracions vinculades a la degradació ambiental en contextos urbans. A través de diverses taules rodones, es va posar el focus en el paper de les ciutats com a espais clau de recepció, protecció i adaptació davant els impactes del canvi climàtic i la mobilitat humana.

Les sessions van abordar tant les responsabilitats dels nuclis urbans en la crisi climàtica com els reptes derivats de la pèrdua d'habitabilitat i l'augment de les desigualtats, destacant la necessitat de polítiques locals integrals i basades en drets. Així mateix, es van analitzar experiències comparades i es van incorporar les perspectives de les persones migrades per motius ambientals.

El seminari va contribuir a reforçar el debat sobre el paper de les ciutats com a «Ciutats-Refugi» i a generar recomanacions orientades al desenvolupament de polítiques públiques locals més ambicioses en matèria d'acollida climàtica.

Més informació del Projecte a [BAMAC - Observatori de Dret Públic](#)

INFORMES DE L' OBSERVATORI DE LEGISLACIÓ I JURISPRUDÈNCIA EN IMMIGRACIÓ I ASIL

La Comissió Catalana d'Acció pel Refugi (CCAR) ha publicat els informes elaborats per l'equip d'investigació de l'Observatori de Dret Públic IDP en el marc de l'Observatori de Legislació i Jurisprudència en Immigració i Asil (OLI).

L'Observatori és una iniciativa que forma part del projecte *Catalunya Terra d'Asil: enfortim i defensem la institució de l'asil a Catalunya pels drets de les persones desplaçades forçosament i per construir una societat més justa, inclusiva i intercultural*. El projecte ha estat finançat per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i s'ha desenvolupat des del març del 2023 fins al maig del 2025, conjuntament entre l'Observatori de Dret Públic IDP, el CER-Migracions (CERM) i la Comissió Catalana d'Acció pel Refugi (CCAR).

Durant aquest període, l'equip d'investigació de l'Observatori de Dret Públic IDP ha elaborat fitxes mensuals que recullen les principals novetats en matèria de migració i asil en l'àmbit internacional, de la Unió Europea, del Consell d'Europa i de l'Estat espanyol. A partir d'aquestes fitxes, s'han produït informes temàtics de caràcter trimestral, que ara es fan públics.

Aquests informes representen una eina molt valuosa per actualitzar els coneixements jurídics en aquests àmbits i estan concebuts com un recurs de suport per a professionals del món acadèmic i del tercer sector que treballen en qüestions relacionades amb la immigració i l'asil.

Els informes publicats es troben disponibles en [aquest enllaç](#) i es poden descarregar lliurement.

Alguns d'aquests informes van ser presentats prèviament durant les jornades celebrades el passat 6 de març a l'Institut d'Estudis Catalans, "Refugi i dret d'asil", i que es comenten a continuació.

JORNADA: REFUGI I DRET D'ASIL

La Comissió Catalana d'Acció pel Refugi (CCAR) va organitzar el passat 6 de març una formació especialitzada en matèria d'asil i acollida. Aquesta iniciativa va comptar amb la col·laboració del Centre

d'Estudis i Recerca en Migracions (CERM) i l'Observatori de Dret Públic IDP, i va anar dirigida a professionals i persones implicades en l'atenció a persones refugiades i migrants.

La sessió va aprofundir en tres temàtiques clau que han experimentat avenços recents en la legislació:

- **Violència de gènere com a motiu de persecució:** es va analitzar el seu reconeixement en el marc del dret d'asil.
- **Condicions d'acollida de menors sense referents familiars:** es va debatre les millores en la protecció d'aquest col·lectiu vulnerable.
- **Drets reconeguts en el Conveni Europeu de Drets Humans:** es van exposar els drets garantits per a les persones sol·licitants d'asil a Europa

La formació es va abordar des d'una doble perspectiva:

- **Aproximació jurídica:** impartida pel CERM i l'Observatori de Dret Públic IDP, centrada en el marc normatiu i els canvis legislatius recents.
- **Atenció a persones migrants i refugiades:** a càrrec de la CCAR, enfocada en les pràctiques i estratègies d'acompanyament.

ASSESSORAMENT SOBRE L' IMPACTE DEL PACTE EUROPEU DE MIGRACIÓ I ASIL

Durant l'any 2025 s'ha continuat la feina que es venia fent conjuntament amb Oxfam Intermón, centrada en l'assessorament tècnic i jurídic per a l'estratègia d'incidència política vinculada a la implementació del Pacte Europeu de Migració i Asil a Espanya. En el marc d'aquesta feina s'han publicat, sota el títol «L'impacte del Pacte Europeu de Migració i Asil: Anàlisi de les bases per a la seva implementació a l'Estat espanyol», dos informes que se centren en l'anàlisi jurídic i en les garanties de la seva aplicació, respectivament, i que són accessibles en [aquest enllaç](#).

Després d'aquesta primera fase d'estudi, s'han desenvolupat noves activitats centrades en la producció de coneixement, mitjançant el seguiment dels avenços normatius i polítics a les institucions de la Unió Europea i de l'Estat espanyol en relació amb el Pacte, incloent-hi l'elaboració de cronogrames, anàlisis d'actuacions institucionals i informes periòdics de seguiment. Així mateix, s'han elaborat informes interns sobre qüestions d'actualitat rellevants per donar suport a les necessitats d'incidència d'Oxfam Intermón en relació amb els aspectes més problemàtics de la nova reforma europea del marc de migració i asil.

En paral·lel, s'han desenvolupat accions de formació, consistents en la creació i revisió de materials formatius per al seu ús en sessions de treball amb organitzacions socials, així com la participació en activitats de formació i disseminació. Un exemple és la jornada interna d'intercanvi «Aproximació al contingut i la implementació a Espanya del Pacte Europeu de Migracions i Asil», realitzada a Madrid entre l'Observatori de Dret Públic IDP, Oxfam Intermón i entitats de la societat civil el 17 de novembre de 2025.

Finalment, l'Observatori ha participat activament en accions d'incidència política directa, acompanyant Oxfam Intermón en reunions amb diferents ministeris i grups parlamentaris, i prestant assessorament tècnic en els processos de consulta pública vinculats als possibles projectes normatius relacionats amb el Pacte Europeu de Migració i Asil.

OBSERVATORI DE LEGISLACIÓ I JURISPRUDÈNCIA

L'any 2025, en el marc de la convocatòria Ajuts per a projectes per a la promoció de l'impacte social del coneixement (IMPAC 2024) del Departament de Recerca i Universitats de la Generalitat de Catalunya, s'ha concedit finançament al projecte de l'Observatori de Dret Públic IDP titulat «Observatori de legislació i jurisprudència sobre Asil i Migració a Europa i l'Estat Espanyol: Impacte Jurídic i Social».

El projecte compta amb la participació de la Comissió Catalana d'Acció pel Refugi (CCAR) com a entitat col·laboradora i suposa la continuïtat de l'Observatori de Legislació i Jurisprudència en Immigració i Asil (OLI), incorporant en aquesta edició una prioritització de l'anàlisi de la normativa i jurisprudència catalanes.

Durant el 2025 s'ha iniciat la realització i planificació de les diferents fases del projecte, que inclouen:

- la recopilació i anàlisi mensual de normativa i jurisprudència rellevants,
- l'elaboració d'informes trimestrals sobre tendències i impacte jurídic i social,
- el desenvolupament de sessions formatives adreçades a les tècniques de la CCAR,
- la preparació d'una trobada final de treball i intercanvi amb entitats del tercer sector.

En el marc d'aquest projecte, es mantenen reunions periòdiques mensuals de difusió dels resultats de la revisió jurisprudencial, obertes al personal investigador i al professorat del Grup GESDI.

ESTUDI SOBRE DELEGACIÓ DE COMPETÈNCIES

Durant el segon semestre del 2025, l'Observatori de Dret Públic IDP ha elaborat un informe sobre la possible delegació de competències en matèria de migració a la Generalitat de Catalunya, en el marc del contracte signat amb la Direcció General de Migracions i Refugi de la Generalitat de Catalunya.

El projecte es va finalitzar el desembre de 2025 amb el lliurament de l'informe «Estudi sobre la possible delegació a la Generalitat de Catalunya de competències estatals en matèria d'immigració. Servei d'assessorament tècnic». La feina d'investigació, realitzada per diversos investigadors de l'Observatori, s'ha basat en una revisió documental sistemàtica de normativa, jurisprudència i fonts doctrinals, complementada amb sessions internes de l'equip investigador i entrevistes a persones expertes. Així mateix, s'ha dut a terme un anàlisi empíric d'experiències de gestió descentralitzada en matèria migratòria, combinant una perspectiva jurídica i pràctica, i incorporant reunions de seguiment amb la Generalitat per garantir la correcta coordinació del projecte.

DRET DE LA UNIÓ EUROPEA

PUBLICACIÓ “MOVILIDAD HUMANA Y ADAPTACIÓN AL CAMBIO CLIMÁTICO”

Publicació de l'obra *Movilidad humana y adaptación al cambio climático: Conceptos para la acción*, coordinada per [Karlos Castilla](#) -membre de l' IDP- i Pablo Escribano.

El llibre analitza els vincles entre la mobilitat humana —migració, desplaçament, reubicació planificada i immobilitat— i els processos d'adaptació al canvi climàtic, aportant conceptes clau i eines per a l'acció des d'una perspectiva de drets humans.

La publicació forma part del projecte “Impulsant la justícia climàtica i la defensa del dret al medi ambient, des dels drets humans”, desenvolupat per l'IDHC amb el suport de l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM) i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD). Més informació i accés a l'obra aquí:

<https://www.idhc.org/es/movilidad-humana-y-adaptacion-al-cambio-climatico-conceptos-para-la-accion/>

LES REGIONS A EUROPA: EL PAPER DELS GOVERNS REGIONALS A LA UNIÓ EUROPEA

Participació de la [Dra. Laura Huici](#) a la Taula Rodonda organitzada per l' Institut d'Estudis d'Autogovern, 23 de maig de 2025, parlant sobre "[Les regions a Europa: el paper dels governs regionals a la Unió Europea](#)".

PRESENTACIÓ "FOCUSING SUSTAINABLE TOURISM IN THE EU BLUE ECONOMY: THE CHALLENGE FOR THE CRUISE INDUSTRY"

La [Dra. Marta Abegón](#) presenta la comunicació "Focusing Sustainable Tourism in the EU blue economy: the challenge for the cruise industry" al [Workshop internacional "Sustainable Tourism? Toward a new socio-legal research agenda"](#), del Oñati Institute for the Sociology of Law, Oñati, el 5 de junio 2025.

FORMACIÓ SOBRE EL RÈGIM INTERNACIONAL DE PROHIBICIÓ D' ASSAJOS NUCLEARS

Del 13 al 17 d' octubre de 2025, la [Dra. Ana Sánchez-Cobaleda](#), va impartir classes al curs "[Disarmament and Non-Proliferation of WMD 2025](#)", organitzat pel T.M.C. Asser Instituut i l'Organització per a la Prohibició d'Armes Químiques (OPAQ), adreçat a diplomàtics, funcionaris públics, professionals i investigadors de diverses disciplines, i que va oferir un espai per a l'aprenentatge especialitzat i la creació de xarxes en l'àmbit del dret internacional, la política i la seguretat global. Les seves sessions van tractar sobre «El règim jurídic internacional dels assajos nuclears».

PUBLICACIÓ "SOSTENIBILIDAD EN EL MAR: UNA VISIÓN DESDE LA BARCELONA MEDITERRÁNEA"

Participació de les Dras. **Laura Huici** i **Ana Sánchez-Cobaleda** amb els seus respectius capítols en el llibre *Sostenibilidad en el mar: una visión desde la Barcelona Mediterránea*, Marcial Pons, 2025. Sánchez Cobaleda, A. y Seró, L. "Informe de la relatoria. Congreso internacional «Sostenibilidad en el mar: Una visión desde la barcelona mediterránea»"; i Huici, L. "Turismo sostenible y Mediterráneo: la función de la Unión Europea".

SEMINARI «EL SOFT LAW EN LA REGULACIÓN DEL DESARROLLO SOSTENIBLE»

El passat 17 de novembre de 2025 es va celebrar el seminari «El soft law en la regulació del desenvolupament sostenible», un espai per aprofundir en el debat sobre el soft law com a font del dret internacional i analitzar la seva incidència en la regulació del desenvolupament sostenible, abordant tant les seves oportunitats com els seus límits.

El seminari va comptar amb la participació de les professores de Dret internacional:

- Dra. Ruth Martínón (Universitat de La Laguna), amb la ponència «Oportunitats i reptes del soft law en l'assoliment del desenvolupament sostenible des de la perspectiva del dret internacional».
- Dra. Elena Díaz Galán (Universitat Rey Juan Carlos), amb la ponència «La naturalesa jurídica de l'Agenda 2030: entre el soft law i la cristallització d'un principi "constitucional" de l'ordre internacional».

El seminari es va organitzar en el marc del Projecte I+D PID2022-137996NB-I00, finançat per MICIU/AEI/10.13039/501100011033/FEDER, UE, titulat «L'ordenament jurídic internacional per a la governança del turisme sostenible (OJIGobTus)» i coordinat per les Dras. **Laura Huici** i **Ana Sánchez-Cobaleda**.

CONFERÈNCIA "LA UNIÓ EUROPEA I EL REPTE DEL TURISME SOSTENIBLE: UN VIATGE DES DEL DRET"

La Dra. **Laura Huici** imparteix la conferència "La UE i el repte del turisme sostenible: un viatge des del Dret" en el marc del curs de la Universitat de l'Experiència de la Universitat de Barcelona, el 18 de novembre de 2025.

PARTICIPACIÓ EN LA SOL·LICITUD DE MARIE-CURIE DOCTORAL NETWORK

Participació de les Dras. **Laura Huici** i **Ana Sánchez-Cobaleda** en la sol·licitud de una MARIE SKŁODOWSKA-CURIE ACTIONS Doctoral Networks (HORIZON-MSCA-2025), -"TRAILS": Tourism TRAnSition Imaginaries, Law and Sustainability- amb les Facultats de Dret de la Universitat de Strathclyde, y la Facultat de Dret de la Universitat de Santa Ana (Pisa), finançada per la UE, que es va presentar en novembre de 2025, en la que, en el seu cas, l' Observatori participaria como entitat col·laboradora.

DRET AMBIENTAL

Una de les línies més recents a l'Observatori és la vinculada a l'estudi del medi ambient i la seva vessant jurídica.

Destaquen les activitats següents:

SEMINARI "DRET HUMÀ AL MEDI AMBIENT I LA SEVA EFECTIVITAT"

Els dies 4 i 6 de novembre es va celebrar a la Sala Maria Soteras (A-411) de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona el seminari «Dret humà al medi ambient i la seva efectivitat», organitzat per la Clínica Jurídica de Medi Ambient i el Fondo de Defensa Ambiental, amb la col·laboració de l'Observatori de Dret Públic IDP Barcelona.

L'activitat va abordar els reptes i els mecanismes per garantir l'efectivitat del dret humà a un medi ambient sa, amb un enfocament pràctic i interdisciplinari. L'acte va aplegar experts internacionals per analitzar aquest dret des de les bases conceptuals fins als mecanismes pràctics de protecció. Més informació i vídeo de les sessions disponibles al següent [enllaç](#).

**SEMINARI
DRET HUMÀ AL MEDI AMBIENT
I LA SEVA EFECTIVITAT**

<p>4 de novembre de 2025 (16h - 18h)</p> <p>CARACTERÍSTIQUES PRINCIPALS DEL DRET HUMÀ AL MEDI AMBIENT</p> <p>Ponents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jordi Jaria i Manzano, Professor agregat Serra Hünter de dret constitucional i ambiental a la Universitat Rovira i Virgili • Ezio Costa Cordella, professor de dret ambiental i de regulació a la Universitat de Xile i director executiu de FIMA <p>Moderador:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alex Peñalver i Cabré, professor titular de dret administratiu i coordinador de la Clínica jurídica de medi ambient de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona 	<p>6 de novembre de 2025 (16h - 18h)</p> <p>MECANISMES DE PROTECCIÓ DEL DRET HUMÀ AL MEDI AMBIENT</p> <p>Ponents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natalia Kobylarz, advocada sènior a la Secretaria del Tribunal Europeu de Drets Humans • Liliana Avila, Directora del "Programa de Ambiente y Derechos Humanos" d'AIDA, Colombia. <p>Moderador:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gastón Medici-Colombo, professor lector de dret internacional públic i membre de la Clínica jurídica de medi ambient de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona
---	--

Lloc: Sala Maria Soteras de la Facultat de Dret (UB) | Preu: Gratuït | Inscripció: fda@fonsdefensaambiental.org

ORGANITZACIÓ

COL·LABORACIÓ

AMB EL SUPORT DE

JORNADES FORMATIVES PER A LA DEFENSA DEL MEDI AMBIENT

Es van celebrar 9 sessions en format híbrid entre el 3 de novembre i l'1 de desembre, a la seu de la Lliga per la Defensa del Patrimoni Natural, amb una durada d'1 hora i 30 minuts cadascuna. Van ser organitzades per la Clínica jurídica ambiental i el Fons de Defensa Ambiental, amb la col·laboració de l'Observatori de Dret Públic IDP Barcelona.

Les jornades van tenir com a objectiu capacitar per a la defensa jurídica del medi ambient i sensibilitzar sobre la dimensió global dels conflictes ambientals, especialment al Sud Global. Es van adreçar a un públic divers: estudiants universitaris, membres d'entitats ecologistes, professionals de l'advocacia, personal del sector públic i persones interessades en la matèria.

Hi van participar 18 ponents de l'àmbit acadèmic, judicial, fiscal i de l'advocacia, així com d'autoritats independents, cossos tècnics i ONG, incloent-hi representants d'institucions internacionals.

GUIA DE LITIGIS AMBIENTALS ESTRATÈGICS

Publicació orientada a enfortir la defensa jurídica —i no jurídica— del medi ambient i dels drets humans, promovent l'intercanvi de perspectives entre actors del Nord i del Sud Global. La guia ofereix un enfocament pràctic sobre els elements comuns dels litigis ambientals estratègics, abordant-ne la conceptualització, les característiques i les fases, i incorpora recursos útils per a la seva aplicació.

Elaborada per Cristina Genescà Martell i Àlex Peñalver Cabré, en el marc d'un projecte de recerca de l'Observatori, va comptar amb la col·laboració de la Clínica Jurídica Ambiental i amb aportacions d'especialistes nacionals i internacionals. Concebuda com a eina pràctica, s'adreça tant a professionals de l'àmbit jurídic com a la ciutadania i als col·lectius interessats en la defensa ambiental.

La [*Guia de litigis ambientals estratègics*](#) no s'esgota amb la lectura, sinó que està pensada i redactada perquè sigui un document útil en la pràctica de la defensa dels drets humans i ambientals. Per això, s'adreça tant als professionals jurídics especialitzats en la matèria com a tota la ciutadania i als col·lectius organitzats interessats en aquesta qüestió.

INFORMES SOBRE «L'IMPACTE DE L' OPINIÓ CONSULTIVA SOBRE L' EMERGÈNCIA CLIMÀTICA I ELS DRETS HUMANS DE LA CORTE INTERAMERICANA DE DRETS HUMANS»

Dins del marc d'aquest projecte de transferència de coneixement, desenvolupat sota la direcció del Prof. Gastón Medici-Colombo, s'ha avançat en l'elaboració d'informes relatius a l'impacte potencial de l'Opinió de la Cort Interamericana de Drets Humans en els marcs jurídics dels Estats de la regió, i sobre l'estatut de víctima davant el Sistema Interamericà en el context de l'emergència climàtica.

Els treballs desenvolupats contribueixen a reforçar el coneixement jurídic aplicat en matèria de justícia climàtica i drets humans, enfortint el vincle entre la recerca acadèmica i la pràctica institucional en l'àmbit interamericà.

ESTUDI SOBRE LA APLICACIÓ DE LA LLEI MARC ESPANYOLA DE CANVI CLIMÀTIC

S'ha elaborat l'informe *Estudi sobre l'aplicació de la Llei Marc Espanyola de Canvi Climàtic*, una proposta de recerca centrada en l'anàlisi de la implementació de la Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica, aprovada el 20 de maig de 2021.

L'estudi examina el paper d'aquesta norma com a llei marc de canvi climàtic, situant-la en el seu context internacional, europeu i constitucional, i analitzant-ne l'estructura, els principis rectors i les principals disposicions. Així mateix, avalua els mecanismes de governança climàtica previstos per la llei, identifica els actors clau implicats en la seva aplicació i analitza la seva articulació amb altres instruments normatius i de política pública, tant a nivell estatal com autonòmic.

L'informe es presenta com una eina de referència per comprendre el funcionament del marc jurídic espanyol en matèria d'acció climàtica i per donar suport a futures avaluacions sobre el seu grau d'implementació i eficàcia.

SOCIETAT DIGITAL

En el marc de la línia de recerca Societat Digital, els membres de l'Observatori de Dret Públic (IDP) han desenvolupat durant l'any 2025 una intensa activitat acadèmica i científica, que es concreta en publicacions d'alt impacte, coordinació i direcció d'obres col·lectives i organització de congressos internacionals.

1. Publicacions científiques i acadèmiques

Prof. Dr. David Vallespín Pérez

- Direcció de obra col·lectiva:

Eficiencia digital, inteligencia artificial y derecho de defensa, Juruá, Curitiba, 2025.

- Article científic:

“Responsabilidad civil extracontractual en materia de IA: especial referencia a la carga de la prueba y la aplicación de presunciones”, *IDP: Revista de Internet, Derecho y Ciencia Política*, núm. 42, 2025.

- Capítol de llibre:

“El derecho a una justicia conocida y accesible frente a la brecha digital”, en *Eficiencia digital, inteligencia artificial y derecho de defensa*, Juruá, Curitiba, 2025.

Prof. Dra. Nancy Vernengo Pellejero

- Direcció de obra col·lectiva:

La mediación electrónica como medio alternativo de resolución de conflictos, Bosch, Madrid, 2025.

Prof. Dra. Noemí Jiménez Cardona

- Article científic:

“Digitalización de la justicia española. Estrategia Justicia Digital 2030 de la Generalitat de Catalunya y herramientas digitales en el Derecho de Sociedades”, *Quaestio Iuris*, vol. 18, núm. 1, 2025.

2. Organització d' activitats científiques

Prof. Dr. David Vallespín Pérez

- Organització del XIII CONSINTER – Barcelona (octubre 2025)

Congreso Internacional sota el títol “*Los desafíos del derecho en la sociedad contemporánea*”. Coordinació de la Taula 1, dedicada a “*El proceso civil del siglo XXI*”, centrada en els reptes derivats de la digitalització de la justícia i la transformació tecnològica del procés civil.

3. Ponències i participació en congressos Internacionales

Prof. Dr. David Vallespín Pérez

- “Digitalización y robotización de la cooperación judicial internacional en la UE”, ponencia impartida en el X Congreso Internacional de Transparencia y Buen Gobierno, setembre de 2025, Castellón.
- “Responsabilidad civil extracontractual en materia de IA”, ponència impartida en el XIII Congreso Internacional de Derecho, octubre de 2025, Barcelona.

IGUALTAT DE GÈNERE

L'Observatori de Dret Públic IDP Barcelona ha posat en marxa una nova línia de treball dedicada a la igualtat de gènere i a la prevenció de la violència contra les dones, reafirmant el seu compromís amb l'equitat, la inclusió i la justícia social. Aquesta iniciativa té com a objectiu principal promoure la igualtat d'oportunitats entre homes i dones mitjançant la formació, la recerca i el desenvolupament d'estratègies innovadores en diversos àmbits socials i laborals.

Aquesta línia d'investigació i treball busca fomentar la col·laboració interdisciplinària i desenvolupar estratègies més efectives per abordar la violència extrema contra les dones, millorant els mecanismes de prevenció, reacció i assistència integral a les víctimes.

A través de programes de formació, assessorament, seminaris, anàlisis i projectes de sensibilització, l'Observatori pretén generar un impacte positiu en la societat. A més, col·laborarà amb institucions, empreses i organitzacions per dissenyar i implementar polítiques i estratègies que promoguin la igualtat real i efectiva, així com la prevenció i atenció de la violència de gènere.

SEMINARI: EL DRET PENAL DE GÈNERE. REPTES EN LA SEVA APLICACIÓ I REFLEXIONS DES DE LA DOGMÀTICA PENAL

El passat 11 de juny de 2025 va tenir lloc a la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona el 3r Seminari del Projecte I+D PID2022-140170NB-I00: Violència extrema sobre la dona: resposta penal i alternatives per a la prevenció (VEM), organitzat conjuntament amb l'Observatori de Dret Públic (IDP).

Sota el títol «El Dret penal de gènere. Desafiaments en la seva aplicació i reflexions des de la dogmàtica penal», el seminari va comptar amb destacats especialistes en Dret penal i es va dividir en dues taules en què es van abordar qüestions centrals com l'extensió i el límit de l'aplicació de la legítima defensa en contextos de violència de gènere, o la necessitat polític-criminal i el fonament de les anomenades agravacions per raó de gènere. La direcció acadèmica d'aquest esdeveniment va anar a càrrec dels Profs. Drs. Carolina Bolea Bardón i Juan Carlos Hortal Ibarra, així com la Prof. Dra. Mª Àngeles Rueda Martín en la seva condició de membre de l'equip investigador.

SEMINARI: "EL FEMINICIDI Y ALTRES MANIFESTACIONES DE VIOLÈNCIA EXTREMA CONTRA LA DONA: ASPECTES EMPÍRICS I POLÍTIC-CRIMINALS"

El seminari es va celebrar a l'Aula Maria Soteras de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona el 15 de gener de 2025. L'esdeveniment va comptar amb la participació de reconeguts acadèmics i professionals policials que van abordar, des dels seus diferents àmbits d'especialització, els aspectes empíric-criminològics, polític-criminals i substantius del feminicidi, així com dels matrimonis forçats i la tràfic d'éssers humans amb finalitat d'explotació sexual, en tant que manifestació també de la violència sobre la dona.

El seminari constitueix una acció conjunta entre el Projecte I+D PID2022-140170NB-I00: Violència Extrema sobre la Dona (VEM), el Ministeri de l'Interior (Secretaria d'Estat de Seguretat) i l'Observatori de Dret Públic (IDP), essent co-investigadors principals del primer els Prof. Drs. Carolina Bolea i Juan Carlos Hortal.

Amb aquesta activitat acadèmic-científica es pretén promoure la col·laboració interdisciplinària i el desenvolupament d'estratègies més efectives per abordar la violència extrema sobre la dona, amb l'objectiu últim de millorar els mecanismes de prevenció, reacció i assistència integral a les víctimes.

ESTUDIS JURÍDICS

COL·LECCIÓ NOVEDADES DE DERECHO PÚBLICO

La editorial Tirant lo Blanch i l'Observatori de Dret Públic (IDP) coediten la col·lecció Novedades de Derecho Público, dirigida per Tomàs Font i Llovet, catedràtic de Dret Administratiu de la Universitat de Barcelona. La col·lecció compta amb un consell assessor format per destacats especialistes en diverses àrees del Dret i té com a objectiu la publicació de monografies de Dret Públic que es distingeixin per l'actualitat dels seus temes o enfocaments, la qualitat del tractament jurídic i la claredat en l'exposició, oferint obres de referència tant per a acadèmics com per a professionals del dret i responsables públics.

Durant el 2025 s'ha publicat:

«LOS INSTRUMENTOS JURÍDICOS DE COOPERACIÓN TRANSFRONTERIZA E INTERAUTONÓMICA. REALIDADES, RETOS Y OPORTUNIDADES»

La col·lecció *Novedades de Derecho Público* reprèn la seva activitat amb la recent aparició del llibre **Los instrumentos jurídicos de cooperación transfronteriza e interautonómica: realidades, retos y oportunidades**, coordinat per Ramon Galindo Caldés i Maria Teresa Vadrí Fortuny.

Aquest volum col·lectiu analitza, des d'una perspectiva principalment jurídica, els desafiaments i oportunitats que planteja la cooperació entre Comunitats Autònomes i entre regions frontereres a Europa. A través d'una

mirada crítica i multidisciplinària, s'examinen els instruments jurídics disponibles — des de tractats internacionals fins a consorcis i convenis interadministratius— i la seva aplicació en àmbits tan sensibles com l'ordenació del territori, la gestió de riscos, el medi ambient o l'educació.

Dirigit per Ramon Galindo Caldés i Maria Teresa Vadrí Fortuny, el llibre s'emmarca en el projecte de recerca TRANSINTER-D i aplega les aportacions d'un equip format per administrativistes i geògrafs de sis universitats espanyoles. L'obra ofereix una reflexió innovadora sobre el dèficit de cooperació horitzontal en l'Estat autonòmic espanyol, en contrast amb la consolidació de la cooperació transfronterera en l'àmbit europeu. El seu anàlisi rigorós convida a repensar les eines jurídiques de la cooperació territorial i a avançar cap a un model més eficaç, estable i solidari entre territoris.

La publicació ha estat finançada per l'Observatori de Dret Públic (IDP) de la Universitat de Barcelona, en el marc de la seva convocatòria competitiva de projectes propis 2023-2024, així com pel Ministeri de Ciència i Innovació, l'Agència Estatal d'Investigació i FEDER «Una manera de fer Europa», en el context del projecte

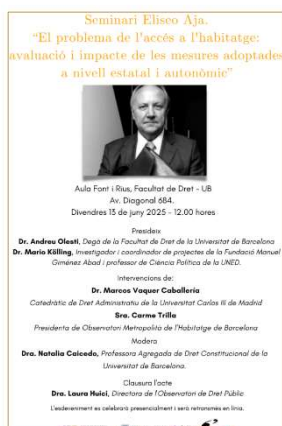
De la cooperación transfronteriza a la interautonómica: retos y oportunidades para la organización territorial de España (TRANSINTER-D, PID2021-126922NB-C21/C22).

El llibre ja està disponible i es pot adquirir a través del web d'Editorial Tirant lo Blanch: <https://editorial.tirant.com/es/libro/9791370104818>.

També és accessible de forma gratuïta a Open Tirant, mitjançant el següent enllaç: <https://open.tirant.com/cloudLibrary/ebook/show/9791370104825>.

ALTRES ACTIVITATS

SEMINARI ELISEO AJA 2025. "EL PROBLEMA DE L'ACCÉS A L'HABITATGE: AVALUACIÓ I IMPACTE DE LES MESURES ADOPTADES A NIVELL ESTATAL I AUTONÒMIC.

El passat 13 de juny, l'Observatori de Dret Públic (IDP) de la Universitat de Barcelona, en col·laboració amb la Fundació Manuel Giménez Abad, va celebrar una nova edició del Seminari "Eliseo Aja", que enguany es va centrar en el tema "El problema de l'accés a l'habitatge: avaluació i impacte de les mesures adoptades a nivell estatal i autonòmic".

Aquest seminari, que duu el nom del catedràtic Eliseo Aja, és un reconeixement a la seva trajectòria acadèmica i al seu compromís amb el sistema democràtic i la protecció dels drets i les llibertats. La tercera edició consolida el seminari com un espai de reflexió interdisciplinària al voltant dels grans reptes del sistema constitucional. L'edició del 2025 posa el focus en un dels problemes socials més complexos del present: l'accés a un habitatge digne i assequible.

L'esdeveniment va comptar amb la intervenció de dues figures de referència en l'àmbit de les polítiques públiques d'habitatge:

- **Dr. Marcos Vaquer Caballería**, Catedràtic de Dret Administratiu de la Universitat Carlos III de Madrid, que va oferir la ponència «Cinc falsos dilemes de les polítiques d'habitatge».
- **Sra. Carme Trilla**, economista i presidenta de l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona, amb la ponència «Impacte de les polítiques d'habitatge en la crisi d'assequibilitat».

El seminari es planteja com un espai de diàleg obert i crític, amb l'objectiu de fomentar un intercanvi d'idees rigorós però accessible, entre experts acadèmics, professionals del sector i responsables públics. La intenció és contribuir a una avaluació de les polítiques d'habitatge aplicades els darrers anys, tant a nivell estatal com autonòmic, i examinar el seu impacte real sobre el dret a l'habitatge.

FORMACIÓN SOBRE EL MARCO NORMATIVO DE INFANCIA Y ADOLESCENCIA EN RIESGO, DESAMPARO Y/O VIOLENCIA

Durant el 2025, l'Observatori de Dret Públic, amb l'impuls de la [Dra. Almudena González García](#), ha continuat amb la implementació de les formacions adreçades a professionals de les Administracions Públiques sobre el marc normatiu de protecció de la infància i l'adolescència en situació de risc, desemparament i/o víctimes de violència.

Aquestes activitats han mantingut l'enfocament en la comprensió profunda de la normativa aplicable i la seva transferència a la pràctica diària als serveis socials bàsics, amb especial atenció a l'elaboració, adaptació, revisió i implementació de models d'expedient administratiu per a casos d'infància i adolescència vulnerable. En aquest context, resulta especialment rellevant la publicació de la **Guia de suport per a la implementació del marc normatiu als serveis socials municipals: Infància i adolescència en risc al centre de l'atenció**, elaborada per la mateixa Dra. Almudena González García i editada per la Diputació de Barcelona, que ofereix eines pràctiques, criteris tècnics i orientacions metodològiques per situar l'interès superior del menor al centre de la intervenció municipal.

La metodologia de les formacions segueix sent multidisciplinària i integral, incloent-hi sessions especialitzades adreçades a diferents nivells de responsabilitat professional, amb l'objectiu de reforçar la coordinació interinstitucional i l'eficàcia en la protecció dels drets de la infància i l'adolescència dins del municipi. El 2025 s'ha aconseguit consolidar la formació entre el personal municipal, incorporant nous casos pràctics i eines adaptades a la realitat local, garantint així una resposta més efectiva i coordinada davant situacions de risc i violència.

Així mateix, la tasca acadèmica i professional de la Dra. Almudena González García ha estat recentment reconeguda per la Subdelegació del Govern a Barcelona pel seu compromís en la lluita contra la violència de gènere i en la defensa dels drets de les dones. Aquest reconeixement posa en valor una trajectòria que connecta investigació, producció científica, formació especialitzada i transferència de coneixement a les Administracions Públiques, reforçant l'impacte pràctic de les iniciatives impulsades des de l'Observatori de Dret Públic en matèria de protecció de la infància i l'adolescència.

BLOG NOVA ICÀRIA

Des de la seva creació l'any 2010, el Blog Nova Icària té l'objectiu de donar una major difusió als treballs i investigacions dels membres de l'Observatori, així com als seus punts de vista sobre qüestions d'actualitat, per tal de fomentar un debat informat, clau en una societat democràtica.

Tot i que la majoria de comentaris estan escrits per membres de l'Observatori, també es publiquen altres aportacions enviades per professors i professores d'universitats o alts funcionaris i funcionàries de la resta d'Espanya.

Les publicacions realitzades al Blog durant l'any 2025 són les següents:

- [*Dret d'informació i dret a entendre en la Llei Orgànica 5/2024, del dret de defensa*](#), per David Vallespín Pérez, Catedrático de Derecho Procesal Universitat de Barcelona
- [*Deflecting reality by viewing migration through the lens of 'emergency' a guerra de Ucrania y su impacto en la no-proliferación nuclear*](#), per Laura Goller, Doctoranda de la Universidad de Gießen
- [*La protecció de les persones vulnerables en el Pacte Europeu de Migració i Asil*](#), per Lucia Ione Padilla Espinosa, Investigadora Predoctoral en Formació de la Universidad de Huelva

Observatori de Dret Públic - IDP Barcelona
Avinguda. Diagonal, 684, 08034 Barcelona
Edifici Ilerdense, despatx 103-104

idp@ub.edu

Tel. (+34) 93 403 45 35

(+34) 613 05 66 03

@idpbarcelona

IDP
OBSERVATORI
DE DRET PÚBLIC

idp.